

AINE: EESTI KEEL**Klass: 3. klass****Aine maht: 210 tundi**

Teema ja õppesisu	Taotletavad pädevused	Läbivad teemad	Lõiming ja koostöö
<p>SUULINE KEELEKASUTUS</p> <p>Õpitulemused:</p> <ol style="list-style-type: none"> vastab küsimustele, kasutades sobivalt täislauseid ja lühivastuseid; annab küsimustele toetudes arusaadavalt edasi õppeteksti, lugemispala, pildiraamatu, filmi ja teatrietenduse sisu; avaldab arvamust kuuldu, vaadeldu ja loetu kohta, märkab erinevusi ja sarnasusi ning kirjeldab neid; leiab väljendumiseks lähedase ja vastandtähendusega sõnu; oskab suhtlusolukordades küsida, paluda, selgitada, keelduda, vabandust paluda, tänada; mõtleb loole alguse ja lõpu; esitab peast luuletuse või lühiteksti. <p>Praktilised tööd:</p> <ol style="list-style-type: none"> Kohtumine Kadrina valla tuntud inimesega. Rahvakalendri tähtpäevade tähistamine (valikuliselt), mardi- ja kadripäeva korraldamine koolis. 			
<p>Hääliku pikkuste eristamine: põhirõhk sulghääliku pikkusel. Hääldus- ja intonatsiooniharjutused.</p> <p>Tempo, hääletugevuse ja intonatsiooni esiletoomine ettelugemisel, dramatiseeringus jm esituses.</p> <p>Häälduse harjutamine, hääle tugevuse kohandamine vastavalt olukorrale. Selge häälduse jälgimine teksti esitades.</p>	<p><i>Suhtluspädevus:</i> sobiva intonatsiooni valimine, suulise ja kirjaliku kõne mõistmine, oma seisukohtade esitamine ja põhjendamine, sobiva käitumisviisi valik.</p>	<p><i>Kooli ja kodu lugu:</i> kohtumine Rakvere linna tuntud inimesega.</p> <p><i>Kultuuriline identiteet:</i> emakeele väärtustamine.</p> <p><i>Elukestev õpe ja karjääriplaneerimine:</i> oma arvamuse avaldamine, selge ja asjakohane väljendusviis, tekstide käsitlemine, eneseanalüüsiks</p>	<p><i>Kooli ja kodu lugu:</i> kohtumine Rakvere linna tuntud inimesega.</p> <p><i>Võõrkeeled:</i> eneseväljendus- ning arutlusoskus.</p> <p><i>Võõrkeel, muusika, Käsitöö:</i> rahvakalendri tähtpäevade tähistamine koolis</p>
<p>Õpetaja ja kaaslaste kuulamine ning suulise juhendi järgi toimimine. Õpetaja ja kaaslaste ettelugemise kuulamine. Kuuldu ning nähtu kommenteerimine. Õpetaja ettelõetud ainetekstist oluliste mõistete</p>	<p><i>Sotsiaalne ja kodanikupädevus:</i> arvamuse avaldamine, koostööoskus, kaaslastega arvestamine, kaaslaste ideede</p>		

leidmine ning lihtsa skeemi koostamine.	tunnustamine, ühiste seisukohtade leidmine. <i>Enesemääratluspädevus:</i> teksti valik, maailmapildi kujunemine, suhestumine teemaga.	vajalik sõnavara, koostööoskused. <i>Keskfond ja jätkusuutlik areng.</i>	
Fakti ja fantaasia eristamine.		<i>Tervis ja ohutus:</i> teemakohaste tekstide valik, temaatiline sõnavara, temaatilised vestlused ja arutelud.	
Kaaslase ettelugemise hindamine ühe aspekti kaupa (õigsus, pausid ja intonatsioon mõtte toetajana).	<i>Õpipädevus:</i> kuulamisoskus, fakti ja arvamuse eristamine, teabe hankimine, eri liiki tekstide koostamine.	<i>Teabekeskond:</i> erinevatest allikatest teabe hankimine ja kriitiline hindamine.	
Kuuldud jutu (muinasjutt, lühijutt lapse elust jne) ümberjutustamine.		<i>Väärtused ja kõlblus:</i> tekstide teema ja analüüs.	
Sobivate kõnetuste (palumine, küsimine, keeldumine, vabandust palumine, tänamine) valik suhtlemisel. Suuline selgitus, kõnetus- ja viisakusväljendid.	<i>Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus:</i> teadusliku teabe eristamine ilukirjanduslikust, oskus kasutada teabetekste, temaatiline sõnavara, oskus lugeda skeemi, tabelit.	<i>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus:</i> eakohaste probleemide märkamine, lahenduste otsimine.	
Sõnavara arendamine: sõnatähenduste selgitamine ja täpsustamine, aktiivse sõnavara laiendamine, lähedase ja vastandtäheendusega sõna leidmine. Eri teemadel vestlemine sõnavara rikastamiseks, arutamine paaris ja väikeses rühmas.	<i>Kultuuri- ja väärtuspädevus:</i> kultuurilised erinevused tekstide valiku kaudu, kultuuriväärtuste mõistmine tekstide valiku kaudu.		
Mõtete väljendamine terviklausetena. Küsimuste esitamine ning neile vastamine.			
Jutustamine kuuldu, nähtu, läbielatu, loetu, pildi, pildiseeria ja etteantud teema põhjal. Aheljutustamine.			
Sündmuse, isiku, looma, eseme jm kirjeldamine tugi-sõnade, skeemi ning tabeli abil.	<i>Ettevõtlikkuspädevus:</i> eakohaste probleemide arutamine.		
Eneseväljendus dramatiseeringus ja rollimängus. Dialoogi jälgimine, hinnangud tegelastele ning nende ütlustele.			

Tuttava luuletuse ja dialoogi ilmekas (mõtestatud) peast esitamine.			
Enese ja teiste tööde tunnustav kommenteerimine õpetaja juhiste alusel. Arutlemine paaris ja rühmas: oma suhtumise väljendamine, nõustumine ja mitte-nõustumine, ühiste seisukohtade otsimine, kaaslaste arvamuse küsimine.			
<p>LUGEMINE</p> <p>Õpitulemused:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. loeb nii häälega kui ka endamisi ladusalt ja teksti mõistes; 2. loeb õpitud teksti ette õigesti, selgelt ja sobiva intonatsiooniga; 3. töötab tekstiga eakohaste juhiste alusel; 4. vastab suulistele ja lühikestele kirjalikele küsimustele loetu kohta; 5. eristab kirjalikus tekstis väidet, küsimust, palvet, käsku ja keeldu; 6. tunneb ära jutustuse, luuletuse, näidendi, muinasjutu, mõistatuse, vanasõna ja kirja; 7. mõistab tabelleid, diagramme, skeeme ja tingmärke; 8. on lugenud läbi vähemalt 5 eesti ja väliskirjaniku teost, kõneleb loetud raamatutest; 9. teab nimetada mõnd lastekirjanikku. <p>Praktilised tööd:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Loeb läbi vähemalt 5 juturaamatut. 2. Rahvakalendri tähtpäevade tähistamine klassis, mardi- ja kadripäeva korraldamine koolis. 			
Vajaliku raamatu leidmine õpetaja abiga ja iseseisvalt. Raamatu/teksti üldine vaatlus: teksti paigutus, sisukord, õppeülesannete esitus. Teksti ülesehitus: pealkiri, teksti osad (lõigud, loo alustus, sisu, lõpetus).	<i>Õpipädevus:</i> erinevatest allikatest teabe hankimine ja kriitiline kasutamine, lugemisoskus, eri liiki tekstide koostamine.	<i>Kooli ja kodu lugu:</i> kooli ja Eesti Vabariigi sünnipäev. <i>Kultuuriline identiteet:</i> emakeele ja kirjanduse	<i>Kooli ja kodu lugu:</i> kooli ja Eesti Vabariigi sümboolikaga tutvumine. Koostöö Vohnja raamatukoguga

Lugemistehnika arendamine õpetaja juhendite järgi (õige hääldus, ladusus, pausid, intonatsioon, tempo; oma lugemisvea parandamine, kui sellele tähelepanu juhitakse jm). Lugemistehniliselt raskete sõnade ning sõnaühendite lugema õppimine. Oma ja kaaslaste lugemistehnika hindamine õpetaja juhiste alusel.	<i>Kultuuri- ja väärtuspädevus:</i> kultuuriväärtused, tekstide valik, kriitiline suhtumine teabeallikatesse, kultuuriomaste tingmärkidega tutvumine, funktsionaalne kirjaoskus, kõlbeliste ja kultuuriväärtuse kujunemine tekstivaliku kaudu.	väärtustamine, kultuuride erinevused.	asutustega, osalemine erinevates õppeprogrammides.
Oma ja õpetaja käekirjalise teksti lugemine tahvlilt ja vihikust.	<i>Sotsiaalne ja kodanikupädevus:</i> arvamuse avaldamine, koostööoskus, kaaslastega arvestamine.	<i>Teabekeskond:</i> erinevatest allikatest teabe hankimine ja kriitiline hindamine.	<i>Matemaatika:</i> tekstülesannete lugemine, teksti mõistmine.
Jutustava ja kirjeldava teksti ning teabeteksti (õpilaspäevik, kutse, õnnitlus, saatekava, tööjuhend, raamatu sisukord jne) lugemine.	<i>Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus:</i> teabeteksti lugemine, mõistmine; skeemide, tabelite ja kaartide lugemine; skeemi ja kaardi koostamine.	<i>Keskond ja jätkusuutlik areng. Tervis ja ohutus:</i> temaatiline sõnavara, teemakohaste tekstide valik, temaatiliste tingmärkidega tutvumine.	<i>Loodusained:</i> loodusteemalised tekstid õppe- ja ilukirjanduses.
Üksikute tingmärkide (õppekirjanduse tingmärgid, liikluskäibed jne), skeemide, kaartide ja tabelite lugemine õppekirjanduses, lasteraamatutes ning lasteajakirjanduses.	<i>Suhtluspädevus:</i> kirjaliku kõne mõistmine, oma seisukohtade esitamine ja põhjendamine.	<i>Elukestev õpe ja karjääriplaneerimine:</i> tekstide käsitlemine, selge suuline ja kirjalik väljendusviis, oma arvamuse kujundamine ja avaldamine.	<i>Sotsiaalsed:</i> ilukirjanduse lugemine (väärtused ja kõlblus, suhted, kultuur jms).
Sõna, lause ja teksti sisu mõistmine. Tekstis küsimuse, palve, käsu ja keelu äratundmine.	<i>Enesemääratluspädevus:</i> teksti valik, maailmapildi kujunemine, suhestumine teema ja tegelastega.	<i>Väärtused ja kõlblus:</i> tekstide teema ja analüüs; tegelaste käitumise analüüs.	
Teksti sisu ennustamine pealkirja, piltide ja üksiksõnade järgi. Teksti jaotamine osadeks ning tekstiosade pealkirjastamine.			
Loetava kohta kava, skeemi, kaardi koostamine. Loetu põhjal teemakohastele küsimustele vastamine. Loole alguse ja lõpu mõtlemine.			
Tegelaste iseloomustamine.			
Töö tekstiga: õpitavate keelendite, sünonüümide, otsese ja ülekantud tähendusega sõnade leidmine. Riimuvate sõnade leidmine. Õpiku sõnastiku			

kasutamine.			
Jutustavate luuletuste ja proosateksti mõtestatud esitamine. Kahekõne lugemine, intonatsiooni ja tempo valik saatelause alusel ning partnereid arvestades.			
Loetud raamatust jutustamine ning loetule hinnangu andmine.			
Tekstiliikide eristamine: muinasjutt, mõistus, vanasõna, luuletus, jutustus, näidend, kiri.			
Tarbe- ja teabetekst: teade, tööjuhend, eeskiri, retsept, saatekava, sõnastik, sisukord, õpikutekst, teatmeteose tekst, ajalehe- ja ajakirja- ning muu meediatekst.			
Ilukirjandus: folkloorne lastelaul, liisusalm, jutustus, muinasjutt, muistend, luuletus, kahekõne, näidend, sõnamänguline tekst, piltjutt, mõistus, vanasõna.			

KIRJUTAMINE

Õpitulemused:

1. kasutab kirjutades õigeid tähekujusid ja -seoseid ning kirjutab loetava käekirjaga;
2. kirjutab tahvlilt ja õpikust õigesti maha, paigutab teksti korrektselt paberile ning vormistab vihiku/õpilaspäeviku nõuetekohaselt;
3. eristab häälikut ja tähte, täis- ja kaashäälikut, häälikuühendit, silpi, sõna, lauset;
4. eristab lühikesi, pikki ja ülipikki täis- ja suluta kaashäälikuid;
5. märgib kirjas õigesti häälikuid ja kaashäälikuühendit, käänd- ja pöörsõnade õpitud lõppe ning tunnuseid;
6. kirjutab õigesti asesõnu;
7. kirjutab õige sulghääliku omandatud oma- ja võõrsõnade algusse;
8. kirjutab suure algustähega lause alguse, inimese- ja loomanimed ning õpitud kohanimed;
9. piiritleb lause ja paneb sellele sobiva lõpumärgi;
10. kirjutab etteütlemise järgi sisult tuttavat teksti ning kontrollib kirjutatut näidise põhjal (30–40 sõna);
11. koostab kutse, õnnitluse, teate ning kirjutab eakohase pikkusega ümberjutustusi ja teisi loovtöid küsimuste, tugisõnade,

joonistuse, pildi, pildiseeria, märksõnaskeemi või kava abil;
12. teab peast võõrtähtedega tähestikku, kasutab lihtsamat sõnastikku ja koostab lihtsaid loendeid tähestikjärjestuses.

Praktilised tööd:

1. Rahvakalendri tähtpäevadest kirjutamine (mardi- ja kadripäeva korraldamine koolis).

Kirjutamise tehnika süvendamine, oma loetava käekirja kujundamine, kirjutamise kiiruse arendamine, ühtlane kirjarida.	<i>Õpipädevus:</i> eri liiki tekstide koostamine.	<i>Kooli ja kodu lugu:</i> tähtpäevadeks kaartide/kutsete koostamine.	<i>Kooli ja kodu lugu:</i> infoplakatite koostamine.
Tahvlile, vihikusse ja õpilaspäevikusse kirjutamine. Töö vormistamine, puhtus, käekirja loetavus ning kuupäeva kirjutamine. Teksti ärakiri tahvlilt ja õpikust. Kirjutatu kontrollimine õpiku ja sõnastiku järgi. Oma kirjavea parandamine.	<i>Suhtluspädevus:</i> kirjalik suhtlus. <i>Enesemääratluspädevus:</i> teksti valik, maailmapildi kujunemine, suhestumine teemaga.	<i>Elukestev õpe ja karjääriplaneerimine:</i> selge kirjalik väljendusviis; oma arvamuse kujundamine.	<i>Sotsiaalsed:</i> nimede õigekiri. <i>Kunstiained:</i> kirjutatud lugude illustreerimine
Etteütlemise järgi sõnade ja lausete kirjutamine.	<i>Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus:</i>	<i>Keskond ja jätkusuutlik areng. Tervis ja ohutus:</i>	<i>Kooli ja kodu lugu, muusika, kehaline kasvatus:</i> kooli laulu järgi tantsu tegemine
Tarbeteksti kirjutamine näidise järgi: kutse, õnnitlus.	skeemi, kaardi kasutamine teksti koostamisel.	teemakohaste tekstide valik; kirjutamiseks teema valik.	
Lausete moodustamine, laiendamine ja sidumine tekstiks. Jutu ülesehitus: alustus, sisu, lõpetus. Jutule alguse ja lõpu kirjutamine. Jutu kirjutamine pildi täiendusena (pildiallkiri, tegelaskõne jne). Loovtöö kirjutamine (vabajutt, jutt pildi, pildiseeria, küsimuste, skeemi, kaardi või kava abil, fantaasialugu). Ümberjutustuse kirjutamine.	<i>Sotsiaalne ja kodanikupädevus:</i> arvamuse avaldamine, koostööoskus, kaaslaste ideede tunnustamine.	<i>Teabekeskond:</i> erinevatest allikatest saadud teabe kasutamine.	
Omakirjutatud teksti üle kaaslasega arutamine.	<i>Kultuuri- ja väärtuspädevus:</i> keeleoskus kui inimese identiteedi osa.	<i>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus:</i> eakohaste probleemide	
Häälik, silp, sõna, lause, tekst. Täis- ja kaashäälikud. Hääliku pikkuse ning häälikuühendi märkimine kirjas. Tähed ja tähestik, tähestikjärjestus.		märkamise, lahenduste	

<p>Tähtede <i>i</i> ja <i>j</i> õigekiri (v.a võõrsõnad ning tegijanimi); <i>h</i>-täht sõna alguses; sulghäälik oma- ja võõrsõnade alguses; <i>k</i>, <i>p</i>, <i>t s</i>- ja <i>h</i>-tähe kõrval. Suur algustäht lause alguses, inimese- ja loomanimeses ning tuntumates kohanimedes. Väike algustäht õppeainete, kuude, nädalapäevade ja ilmakaarte nimetuses. Silbitamise ja poolitamise alused. Nimi-, omadus- ja tegusõna. Ainsus ja mitmus. Sõnavormide moodustamine küsimuste alusel. Mitmuse nimetava ning <i>sse</i>-lõpulise sisseütleva, kaasaütleva ja ilmaütleva käände lõpu õigekirjutus. Olevik ja minevik. Pöördelõppude ja <i>da</i>-vormi õigekirjutus.</p> <p>Erandliku õigekirjaga ase- ja küsisõnad (<i>ma, sa, ta, me, te, nad, kes, kas, kus</i>).</p> <p>Väit- (jutustav), küsi- ja hüüdlause. Lause lõpumärgid. Koma loetelus. Koma <i>et, sest, aga, kuid, siis</i> puhul. Sidesõnad, mis ei nõua koma. Sõnavara. Lähedase ja vastandtähendusega sõna.</p>		<p>otsimine.</p> <p><i>Kultuuriline identiteet:</i> emakeele väärtustamine.</p>	
---	--	---	--